



Kursplan för

# **Behandling av psykisk ohälsa inom primärvården, 7.5 hp**

Treatment of Psychological Problems Within Primary Care, 7.5 credits

Denna kursplan gäller från och med höstterminen 2025.

Observera att kursplanen finns i följande versioner:

HT22 , HT25

|                          |  |
|--------------------------|--|
| Kurskod                  | 2QA339   |
| Kursens benämning        | Behandling av psykisk ohälsa inom primärvården |
| Hp                       | 7.5 hp   |
| Utbildningsform          | Högskoleutbildning, 2007 års studieordning     |
| Huvudområde              | Övriga ämnen                                   |
| Nivå                     | AV - Avancerad nivå                            |
| Betygsskala              | Godkänd, underkänd                             |
| Kursansvarig institution | Institutionen för klinisk neurovetenskap       |
| Beslutande organ         | Utbildningsnämnden CNS                         |
| Datum för fastställande  | 2021-12-07                                     |
| Reviderad av             | Utbildningsnämnden CNS                         |
| Senast reviderad         | 2024-10-30                                     |
| Kursplanen gäller från   | Höstterminen 2025                              |

## **Särskild behörighet**

Minst 120 hp inom vilka det ska ingå en kandidat- eller yrkesexamen inom hälso- och sjukvård. Dessutom krävs Svenska B/Svenska 3 och Engelska A/Engelska 6 med lägst betyget godkänd/E.

## **Mål**

Kursen syftar till att öka kunskapen om psykisk ohälsa och utveckla färdigheter i att kartlägga, bedöma och behandla psykisk ohälsa inom primärvården. På kursen presenteras evidensbaserade metoder för bedömning av psykisk ohälsa samt kunskaper och kompetenser för tillämpning av evidensbaserad vård i enlighet med primärvårdens uppdrag, klinisk expertis, och med hänsyn till patientens önskemål.

Slutligen ämnar kursen skapa medvetenhet om organisatoriska faktorer som kan påverka genomförande och implementering av behandlingsupplägg. Sådan kunskap kan vara central för att, på ett systematiskt sätt, skapa goda förutsättningar för behandlingsarbete inom primärvården.

Efter avslutad kurs ska studenten

- kunna redogöra för metoder och instrument som kan effektivisera kartläggning och bedömning av psykisk ohälsa bland patienter inom primärvården,
- kunna redogöra för strukturerade och semi-strukturerade instrument för kartläggning och bedömning av psykisk ohälsa bland patienter inom primärvården,
- kunna redogöra för vidmakthållandemodeller av psykisk ohälsa vid olika tillstånd (t.ex. depression, ångest, tvång, ätstörningar, stress, insomni och smärta), samt redogöra för tillämpning och anpassning av dessa modeller med hänsyn till primärvårdens särskilda utmaningar,
- känna till de huvudsakliga komponenterna i evidensbaserade behandlingar för de tillstånd som tas upp under kursen,
- känna till instrument som utvärderar behandling av vanlig psykisk ohälsa samt hur dessa kan tolkas och användas systematiskt inom ramen för ett behandlingsupplägg,
- kunna beskriva hur evidensbaserade behandlingar för psykisk ohälsa kan tillämpas inom primärvården, bland annat i form av vägledad självhjälp,
- känna till organisatoriska utmaningar inom primärvården och olika modeller för hållbar förändring i syfte att kunna hjälpa fler och skapa en hållbar miljö för medarbetare,
- kunna orientera sig i sitt organisatoriska sammanhang och föreslå förändringar som på sikt både gynnar patienter och ökar personalens kompetens.

## Innehåll

Kursen inleds med genomgång av förekomsten av psykisk ohälsa, faktorer såsom skam och stigma som hindrar att många söker professionell hjälp för psykisk ohälsa, samt hur man kan kartlägga och bedöma psykisk ohälsa hos patienter inom primärvården. Kunskaper och färdigheter i bemötande av patienter får en central roll på kursen då detta kan vara avgörande för att patienter ska känna tillit till vårdgivaren och ta emot hjälp för psykisk ohälsa. Kursen ger både breda och fördjupade kunskaper om evidensbaserade behandlingar för olika tillstånd av psykisk ohälsa som är vanligt förekommande inom primärvården (t.ex. ångest och depression, sömnstörningar, ätstörningar, smärta och stress). Vägledad självhjälp som bygger på kognitiv beteendeterapi och andra modeller presenteras och studenten ges tillfälle att öva på färdigheterna. Enskilda metoder och tekniker som kan användas i transdiagnostiska behandlingar presenteras också och det ges utrymme för övning på dessa.

I kursen ingår även kunskaper och färdigheter om kontinuerlig klinisk utvärdering anpassad för ett primärvårdssammanhang. Kursen har ett stort fokus på att introducera redskap för att kunna göra verksamhetsutvärdering av de behandlingsinsatser som ges. Slutligen diskuteras olika organisatoriska perspektiv och modeller som syftar till att skapa god vård för patienter och ökad kompetens hos personal.

## Arbetsformer

Kursinnehållet förmedlas i form av inspelade föreläsningar, presentationer, intervjuer med experter och infografik via KIs lärplattform. Dessutom ingår sju seminarietillfällen då läraren träffar studenterna med syftet att diskutera, problemlösa, svara på frågor, modellera och hjälpa kursdeltagarna omsätta sina kunskaper och färdigheter i praktiken. Kursen förutsätter inläsning av angiven kurslitteratur enligt läsanvisningar och aktivt deltagande i minst fyra av sex seminarietillfällen, samt vid det sjunde och sista seminarietillfället som är obligatoriskt. I kursen ingår kortare obligatoriska skriftliga uppgifter och ett fördjupningsprojekt med syfte att hjälpa studenten att uppnå kursens mål.

## Examination

Kursen examineras med kortare skriftliga uppgifter under kursens gång, deltagande i minst fyra av sex seminarier och deltagande i det sista obligatoriska seminariet samt ett fördjupningsarbete vid kursens slut.

På var och en av de examinerande uppgifterna ges något av betygen Godkänd eller Underkänd.

### *Möjlighet till undantag från kursplanens föreskrifter om examination*

Om det föreligger särskilda skäl, eller behov av anpassning för student med funktionsnedsättning, får examinator fatta beslut om att frånga kursplanens föreskrifter om examinationsform, antal examinationstillfällen, möjlighet till komplettering eller undantag från obligatoriska utbildningsmoment, m.m. Innehåll och lärandemål samt nivån på förväntade färdigheter, kunskaper och förmågor får inte ändras, tas bort eller sänkas.

### *Frånvaro från obligatoriska utbildningsinslag*

Examinator bedömer om och i så fall hur frånvaro från obligatoriska utbildningsinslag kan tas igen. Innan studenten deltagit i de obligatoriska utbildningsinslagen eller tagit igen frånvaro i enlighet med examinatorns anvisningar kan inte studieresultatet slutrapporteras. Frånvaro från ett obligatoriskt utbildningsinslag kan innebära att studenten inte kan ta igen tillfället förrän nästa gång kursen ges.

## Övergångsbestämmelser

Examination kommer att tillhandahållas under en tid av två år efter en eventuell nedläggning av kursen. Examination kan ske enligt tidigare litteraturlista under en tid av ett år efter den tidpunkt då en förnyelse av litteraturlistan gjorts.

## Övriga föreskrifter

Kursutvärdering kommer att genomföras enligt de riktlinjer som är fastställda för utbildning vid Karolinska Institutet. Kursen ges på svenska, men litteraturen är både på svenska och engelska.

## Litteratur och övriga läromedel

*Morris, Harry; Golden, Barbara A.; DiTomasso, Robert A.*

**Handbook of Cognitive-behavioral Approaches in Primary Care**

*DiTomasso*

Springer Publishing Company, 2010

LIBRIS-ID:13824768

Valda kapitel ur fritt tillgängliga böcker och selekterade artiklar kommer också ingå i kurslitteraturen